

υπάρχει και άπολύτως τεχνητή γραφή. Τά μεγάλα, ώστόσο, έργα, άπ' όσο γνωρίζουμε, πραγματοποιήθηκαν γύρω από τό σημείο ή τά σημεία έναρμόνισης τών δυό (σηματικά θεωρουμένων) περιοχών πού ύποκρύπτονται πίσω από κάθε καλλιτεχνικό δημιούργημα του βιωματικού πεδίου και του τρόπου μέ τόν όποιο τό βίωμα μετατρέπεται σέ γραφή. 'Ο νέος πεζογράφος, άν αντιμετωπίσει μέ σοβαρότητα ό,τι παράγει, θά πρέπει νά άνιχνεύσει έξαντλητικά αυτό πού έχει τήν πρόθεση νά μεταδώσει και πού δέν είναι τίποτε άλλο από τό τεμαχισμένο σέ λέξεις, φράσεις και νοήματα, κορμί του. 'Ετσι μπορούμε νά άντιληφθοΰμε τόν λόγο γιά τόν όποιο τά πρώτα γραπτά, τά νεανικά γραπτά, τείνουν πρós τήν λυρική έκφραση. 'Η κατάκτηση τής λιτότητας στό γράψιμο είναι προΐόν μιás άφίμανσης - τεχνικής είτε σωματικής — ό λυρικός λόγος άν δέν έπικουρείται από άλλες παραμέτρους (βαθός στοχασμός, κριτική στάση, προβληματισμός πάνω σέ φαινόμενα γενικά και σχετικά μέ τά όντολογικά ερωτήματα του άνθρώπου) παραμένει προΐόν ενός άνεξέλεγκτου έφηβισμού.

'Η Α. Δεληγεώργη μέ τίς 'Φωνές' πραγματοποίησε αυτή τή μετάβαση από τό περιρρέον στό σχηματισμένο. Τά σύμβολα πού χρησιμοποιεί έδώ ξεκινούν μέν ώς πυρήνες από τήν προσωπική τής περιπέτεια, άνάγονται όμως στήν συνέχεια σέ ένα ευρύτερο φάσμα ύπαρξιακών σχέσεων, άγκαλιάζουν δέ τήν κοινωνική και ιστορική πραγματικότητα μέ τόν τρόπο πού τήν μεταλαμβάνει. 'Ο χρόνος τής αφήγησης έξακολουθεί νά είναι άντιστικτικός, αλλά περισσότερο όρθολογικά κατανεμημένος. 'Η μνήμη κάμνει και πάλι άναδρομές, τά βιώματα τής παιδικής ήλικίας έρχονται νά συμβληθούν μέ τόν επώδυνο

χαράκτηρα τών παρόντων, δίδοντας, έτσι, μία όλοκληρωμένη παράσταση τών καταβολών και τών κρίσεων τής δεύτερης μεταπολεμικής γενιάς. Τό σώμα τής πεζογράφου γίνεται ό μοιραϊός τόπος όπου συγκρούονται παρελθόν, παρόν και μέλλον' οί χαινούσες πληγές τής οικογενειακής παράδοσης ταυτίζονται μέ τίς πληγές μιás άγονης τελικά κύησης. 'Η Δεληγεώργη άφουρνίζει από τούς έφιάλτες τών όνειρων τής γιά νά συναντήσει τούς πραγματικούς έφιάλτες τών χειρουργιών ή γιά νά άφουγκρασθει τίς πλασματικές (άραγε όμως πλασματικές;) φωνές τών πεθαμένων παιδιών τής. " *Αν ρίξω μία ματιά στό έχει μου, θ' άνακαλύψω πός ό,τι διαθέτω πραγματικά είναι αυτός ό άνεξάντλητος πόνος γιά τό θάνατο τών παιδιών μου. (...) Τό πραγματικό άντικαθιστά τίς νοητικές του βαλβίδες μέ άλλες και μεταφέρεται μέσα στό χώρο πού έγινε ή μνήμη σου, τριμένο χαρτί πού δέν τολμάς νά τ' άγγίξεις' ('Οί φωνές', σελ. 24).*

Κι όμως αυτή ή έκ τών πραγμάτων σύγκρουση μέ τούς νόμους τής φύσης όδηγεί τήν πεζογράφο στό νά παρατηρήσει όξύτερα τήν ίδια τήν φύση αλλά και ό,τι τήν περιβάλλει. 'Από τό κρεβάτι τής μαιευτικής κλινικής μπορεί και ταξιδεύει στόν χρόνο τής μνήμης, μέ τόν ύπνο κατορθώνει φαινομενικά νά ύπερβεί τό παρόν, αλλά ό ύπνος έδώ δέν είναι καταφυγή, άντίθετα είναι ό διάυλος μέσω του όποίου μεταφέρεται ή αιμάσσοσα πραγματικότητα παντού, ή κατάσταση πού προσφέρει ένα άχρονικό ένδυμα στίς τραυματικές έμπειρίες τής ζωής. Οί μορφές πού διέρχονται στό αφήγημα 'Τά παιδιά μου' (σελ. 7 έως 41), μορφές ανθρώπινες, πολιτικές ή κοινωνικές, έκπροσωποΰν τήν άπειλή ενός κόσμου ό όποιος άντικρύζει άδιάφορα στήν οΰσία τήν γέννηση και τόν θάνατο. Συμβατικοί κανόνες, θεσμοί,

Π. Π. Γερμανού 16

Θεσσαλονίκη

Ροΰχα-Κοσμήματα-

Κεραμικά-Δώρα

Γεράνια